

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДОБРЕЊЕ ТЕЛА ЗА ПРОЦЕНУ ЈЕЗИЧКОГ ЗНАЊА

У складу са захтевима АТСО.АР.А.010(9) Анекса II Прилога 1. Правилника о дозволама контролора летења, центрима за обуку и ваздухопловно-медицинским центрима („Службени гласник РС“, бр. 83/2015), којим је транспонована Уредба Комисије (ЕУ) бр. 2015/340 и препорученом праксом ИКАО документа 9835 - Приручник за имплементацију језичких захтева, укључујући девет основних принципа Етичког кодекса Међународног удружења за језичко тестирање (ILTA) и ИКАО Cir 318 AN/180 - Критеријуми за језичко тестирање у циљу глобалне хармонизације, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат), утврђује критеријуме за одобрење тела за процену језичког знања.

Да би Директорат одобрио тело за процену језичког знања, морају да буду испуњени регулаторни захтеви АТСО.В.040(а)(2) Анекса I Прилога 1. Правилника у складу са ЕАСА прихватљивим начинима усаглашавања АМС3 АТСО.В.040, АМС4 АТСО.В.040(а),(б),(ц), (д)(б):

1. Лица која су одговорна за процену језичког знања би требало да буду одговарајуће обучена и квалификована (АМС3 АТСО.В.040)(а);

Лица која су одговорна за процену језичког знања би требало да буду или стручњаци из ваздухопловства (нпр. контролори летења који имају или су имали важећу дозволу контролора летења) или језички стручњаци који су завршили додатну обуку из области ваздухопловства.

Пожељан приступ процени језичког знања би био да се формира тим који се састоји из оперативних стручњака и језичких стручњака.

Процењивачи језичког знања би требало да буду обучени из захтева који су специфични за процену језичког знања и из техника процене и испитивања, о чему је потребно документовати доказ.

Лица која су одговорна за процену језичког знања би требало да својим потписом документују да су упозната са следећим документима:

- Анексом 1 уз Конвенцију о међународном цивилном ваздухопловству, у делу који се односи на: Захтеве за језичким знањем и ИКАО скалу оцене језичког знања (Прилог 1),
- ИКАО документом 9835 – Приручник за имплементацију језичких захтева, укључујући девет основних принципа Етичког кодекса Међународног удружења за језичко тестирање (ILTA),
- ИКАО оцењеним примерима комуникације,
- ИКАО Cir 318 AN/180 Критеријуми за језичко тестирање у циљу глобалне хармонизације,

- Правилником о основним правилима у области цивилног ваздухопловства и надлежностима Европске агенције за безбедност ваздушног саобраћаја („Службени гласник РС“, бр. 23/12), којим је транспонована Уредба (ЕЦ) No. 216/2008 измењена и допуњена Уредбом 1108/2009,
  - Правилником о дозволама контролора летења, центрима за обуку и ваздухопловно-медицинским центрима („Службени гласник РС“, бр. 83/2015), којим је транспонована Уредба Комисије (ЕУ) бр. 2015/340 од 20. фебруара 2015. године.
2. Процењивачи језичког знања би требало да редовно похађају обуку освежења знања из вештина процене језичког знања (АМС3 АТСО.В.040)(б).
- Испитивачи и процењивачи за процену језичког знања би требало да похађају обуку освежења знања из вештина процене језичког знања у циљу стандардизације у АТС заједници на 12 месеци у току важења овлашћења које издаје Директорат. Потребно је документовати доказ о завршеној обуци освежења знања у дефинисаном року.
- Такође, испитивачи и процењивачи би требало да имају успостављену процедуру која ће обезбедити стандардизацију у оквиру самог тела за процену језичког знања.
3. Процењивачи језичког знања не би требало да спроводе процену језичког знања кад год може да постоји утицај на њихову објективност (АМС3 АТСО.В.040)(ц);
- Процењивачи језичког знања би требало да успоставе механизам којим ће се спречити да процењивачи спроводе процену језичког знања кандидата у случају околности које би могле да доведу у питање његову објективност.
4. Тело за процену језичког знања би требало да достави јасне информације о својој организацији и односима са другим организацијама (АМС4 АТСО.В.040)(а);
- Организација која подноси захтев за одобрење тела за процену језичког знања би требало да достави Директорату јасне информације о организационој јединици у којој је тело запослено и о односима са другим организационим јединицама.
5. Када је тело за процену језичког знања део организације за обуку контролора летења, требало би да постоји јасно и документовано раздвајање између активности обуке и активности процена (АМС4 АТСО.В.040)(б);
- Организација која подноси захтев за одобрење тела за процену језичког знања би требало да достави Директорату јасне информације о организационој јединици у којој је тело запослено у погледу активности везаних за почетну обуку (основну обуку и обуку за овлашћење) и обуку из ваздухопловног енглеског језика у оквиру континуиране обуке, и требало би да документује раздвајање између активности везаних за ове обуке и активности процене језичког знања.
6. Тело за процену језичког знања би требало да обухвати довољан број квалификованих испитивача и процењивача језичког знања за администрирање теста (АМС4 АТСО.В.040)(ц);

Организација која подноси захтев за одобрење тела за процену језичког знања би требало да документује успостављен механизам на основу ког је утврђен потребан број квалификованих испитивача и процењивача за процену језичког знања.

Организација која подноси захтев за одобрење тела за процену језичког знања би требало да у обрасцу Директората попуни део који се односи на администраторе за спровођење процеса процене језичког знања, за које би требало да документује да су завршили обуку за администрирање теста за спровођење процене језичког знања.

Бр. 5/0-01-0057/2015-0001
У Београду, 03.12.2015.

ДИРЕКТОР
Мирјана Чизмаров